



ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 7. SZÁM, 2008. MÁRC. 16

Kedves Testvéreim!

Lukács az evangéliuma elején elmondja, hogy utánajárt – ő így mondja – a „közötünk beteljesedett eseményeknek”, hogy sorjában megírja azokat. Így kerül az ő evangéliumába sok olyan anyag, ami a többi evangéliumban nincs benne. Ezt a példázatot is csak Lukácsnál olvashatjuk. De amiatt is különleges ez a történet, hogy ez az egyetlen példázat a

sem volt ismeretlen ez a történet. Amit itt Jézus tesz, az az, hogy újrameséli ezt az ismert történetet, de egy kicsit más hangsúlyokat tesz bele. Valahogy olyan ez, mint amikor egy tehetséges, ügyes zenész feldolgoz egy ismert témát. A hallgató örül, hogy nyomon követheti, a zenésszel együtt dúdolhatja magában a fő témát, de a feldolgozás által teljesen új értelmet nyer a dallam.

Vala pedig egy gazdag ember, és öltözik vala bíborba és patyolatba, mindennap dúsan vigadozván:

És vala egy Lázár nevű koldus, ki az ő kapuja elé volt vetve, fekélyekkel tele. És kíván vala megelégedni a morzsalékokkal, melyek hullanak vala a gazdagnak asztaláról; de az ebek is eljövén, nyalják vala az ő sebeit. Lőn pedig, hogy meghala a koldus, és vitették az angyaloktól az Ábrahám kebelébe; meghala pedig a gazdag is, és eltemették. És a pokolban felemelé az ő szemeit, kínokban lévén, és látá Ábrahámot távol, és Lázárt annak kebelében. És ő kiáltván, monda: Atyám Ábrahám! Könnyörülj rajtam, és bocsásd el Lázárt, hogy mártsa az ő ujjának hegyét vízbe, és hűsítse meg az én nyelvemet; mert gyötrettetem e lángban. Monda pedig Ábrahám: Fiam, emlékezzél meg róla, hogy te javaidat elvetted a te életedben, hasonlóképen Lázár is az ő bajait: most pedig ez vizsgáltatik, te pedig gyötrettetel. És mindenekefelett, mi közöttük és ti közöttetek nagy közbevetés van, úgy, hogy a kik akarnának innét ti hozzátok általmenni, nem mehetnek, sem azok onnét hozzánk át nem jöhetnek. Monda pedig amaz: Kérlek azért téged Atyám, hogy bocsásd el őt az én atyámnak házához;

Mert van őt testvérem; hogy bizonyítsátog tegyen nekik, hogy ők is ide, e gyötrelennek helyére ne jussanak. Monda néki Ábrahám: Van Mózesök és prófétáik; hallgassák azokat. Ama pedig monda:

Nem úgy, atyám Ábrahám; hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, megértnek!

Lk 16,19-31

Bibliában, amely a túlvilágon játszódik. A tudósok azt mondják, hogy Lukács „saját anyaga” ez és mégis, egészen bizonyos, hogy azok számára, akiknek Jézus ezt a példázatot elmondta, nem volt ez egy ismeretlen történet. Hogyan lehetséges ez?

A gazdag és Lázár példázatának nagyon közeli paralelljeivel találkozhatunk a zsidó vagy akár az egyiptomi környezetben, sőt a görög világ számára

Jézus így kezdi el mesélni a történetet: *Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött és nap mint nap fényes lakomát rendezett.* Ez a példázatban az egyetlen rész, amely ezen a világon játszódik. Azt tudhatjuk meg, hogy él valahol a világban egy gazdag ember, aki drága és elegáns ruhákat hord, és nagy lakomákat ad.

A bíbor a királyok öltözéke volt. A patyolat is egy különlegesen finom, mond-

hatni exkluzív anyag volt.

De a gazdag ember életviteléről is megtudhatunk valamit: mégpedig azt, hogy vigadozik, élvezi az életet. Minden este nagyokat eszik, nagyokat iszik és minden este multság van a házában.

Ezen a pár információon kívül nem tudunk meg semmi személyeset róla. Egy azon sokak közül, akik számára a megjelenés és a vendéglátás, a reprezentálás az, amivel társaságot és befolyást vesznek maguknak. Akkor is voltak, akiknek ez volt a legfontosabb és hányan vannak ma is, akiknek az a legfontosabb, hogy milyen márkájú ruhát hordanak, milyen nagynevű fodrász készítette a frizurájukat, melyik cég kozmetikumait használják, mert ugye nem mindegy. Ha egy árucikk árában nincs elég nulla, akkor azt meg sem veszik, mert nem lehet elég jó a számukra. Ha party-t adnak, hangos tőle a sajtó. Mindent ezzel a mértékkel mérnek. Ezeknek az embereknek a nevük a ruhájuk. Ezzel építenek fel maguk köré egy álomvilágot.

Azt hiszem, érdemes elgondolkozni azon, hogy a Biblia hány, a maga korában gazdag, prominens embernek nem őrizte meg a nevét. Érdekes és felettébb elgondolkodtató, hogy hány, a maga korában nagyon fontos embernek cseng a neve ismeretlenül az utókor számára. A Biblia itt is nagyon világosan jelzi, hogy az Isten országába való bejutáshoz és ahhoz, hogy a nevünk fel legyen írva az élet könyvébe, nem ez kell.

De ezzel a gazdag emberrel szemben itt van előttünk egy koldus. A Biblia meg is nevezi őt: Lázár. Egy konkrét emberrel, konkrét élethelyzettel, konkrét fájdal-

makkal van dolgunk. Valahogy mintha a Biblia általa egy reálisabb világba vezetne minket. Eddig láthattunk egy gazdag embert, akit sokan irigyelhettek a maga korában. Vágyakoztak úgy élni, mint ő. Ha jól belegondolunk, lehet, hogy csak a gazdagságát irigyelték, de nem a sorsát...

Az Ige elmondja, hogy Lázár állandó vágyakozásban él. Mindig szeretne elcsípni egy pár lehulló jó falatot a gazdag „szomszéd” asztaláról. Nem a gazdagságát irigyli, hanem vágyik megtölteni korgó gyomrát. Azon kívül, hogy Lázár koldusszegény, azt is megtudhatjuk róla, hogy beteg.

Egyszer csak történik valami, ami által egyenlővé válik ez a két ember. Ez az egyetlen dolog, ami mindkettő számára azonos. Ez pedig az, hogy mindketten meghalnak. A halál valósága mindkettő számára azonos. Ebben nincs köztük különbség – a halálban számon lesz kérve mindkettőtől, mi az, amit végzett, hogyan élt földi élete során.

Lázárt halála után az angyalok felviszik Ábrahám karjába. Az újfordítás nagyon pontosan adja vissza a görög szöveget, amikor azt írja, hogy Lázárt az angyalok Ábrahám kebelére vitték fel. Úgy feküdt ott, mint ahogy egy gyermek fekszik az anyja karjában. Ott van a legnagyobb biztonságban. Úgy élt, mint Jézus boldogmondásaiban a lelki szegények. Így láthatta meg aztán Istent.

A gazdag ember is meghal – a szöveg kimondottan említi, hogy el is temetik – valószínűleg nagy pompával. Őneki az emberek elismerését sikerült ugyan kivívnia, az emberek számára sikerült

fontossá válnia, de mivel gazdagságában nem gondolt az Úrra, nem gondolt a rászorulókra, halála után az angyalok nem viszik Ábrahám kebelére.

Az alvilágba kerül. Ábrahám kebele és aközött a hely között, ahová a gazdag kerül, egy hatalmas, áthidalhatatlan szakadék van. A két rész között nincs átjárás. A gazdag kegyetlenül szenved. Érdekes, hogy nem tiltakozik a sorsa ellen. Ki van vele békülve. Csupán annyit kér, hogy Lázár mártsa bele az ujját vízbe és enyhítse ezzel kízó szomjúságát. Érdekes, hogy ott, ahova a gazdag került, is van olyan, aki lelki vezetőként megszólítható. Ábrahám ez az autoritatív személy. Az is érdekes, hogy Ábrahám továbbra is fiának nevezi a gazdagot, Isten viszont az alvilágból, a pokolból már nem érhető el. Ez az Istenkeresés ehhez a világhoz tartozik. Aki Vele él itt a földön, az Vele fog a mennyben is, de sokkal teljesebb formában. Aki nélküle élt a földön, az nélküle fog a túlvilágon is, de az kegyetlen kínokra számíthat.

Tapasztalva a kínokat, a gazdag elkezd másra is gondolni. Igaz ugyan, hogy ezek közvetlen családtagok, de végre ki tudott mozdulni ő is az énközpontúságából. Kéri Ábrahámot, hogy küldje el testvéreihez Lázárt, hogy figyelmeztesse azokat, változtassanak az életükön. Ábrahám ugyanolyan módon válaszol neki, ahogy azt ő tette élete során számtalanszor, amikor szegénnyel, valamit kérővel beszélt: Sajnos nem tudok neked segíteni, áthidalhatatlan szakadék van köztünk. Ha a hatalmas autoritások, akiket Isten küldött, nem voltak elegek ahhoz, hogy a testvéreid

életében változást hozzanak, Lázár, aki egész életén keresztül láthatatlanul élt köztetek, nem fog tudni segíteni.

Ezt a két embert, a gazdagot és Lázárt az azonos helyen és az azonos időn kívül, amelyen és amelyben éltek, nem köti össze semmi. Nincs köztük semmi hasonlóság. A földi világban láthatatlanok egymás számára. Csak a másvilágon derül ki, hogy ismerik egymást. És a gazdag pont ebbe az elesett emberbe szeretne megkapaszkodni. Akinek nem volt semmi autoritása, őt akarja küldeni testvéreihez.

Hasonlít ehhez a történethez az aranyborjú imáadásának története. Mózes a Sinai hegyen van. Azt a csodát éli meg, hogy Isten beszél hozzá, beszélget vele és ő kell hogy közvetítsen Isten és Izráel népe között. Ő az, aki nemcsak meghallgatni kész Isten dolgait, hanem kész teljesíteni is azokat. Lent pedig a hegy lábánál a világ dolgai történnek. Két teljesen különböző világról van szó. Mind a két világ más értékrend szerint él, mást tart fontosnak. Itt még azonban azt lehet mondani azt, hogy a két világ között átjárható a szakadék.

Az ember az élete során nagyon keveset gondol arra, hogy ilyen vagy olyan dolgához, az életéhez Isten mit szól. Azért adja elénk Jézus ezt a példázatot, hogy még el tudjunk gondolkodni és tudjunk változtatni. Hogy itt a földön kitisztuljon a látásunk és aztán odafent színről színre láthassunk. Ez az, ami elkészítve vár minket.

Amen

(Elhangzott 2008. március 9-én, a háttérképek Brocky Károly képei)

HOGY S MINT?!...

BESZÉLGETÉS BODNÁR NOÉMIVEL,
GYÜLEKEZETÜNK SEGÉDLELKÉSZÉVEL

Visszafogott vagy, és az emberek nagy része ilyennek ismer. Palást nélkül is ilyen vagy?

Valóban visszafogottnak tűnök? Inkább fegyelmezettnek mondanám magam. Szerintem dolgozni, feladatokat végezni csak fegyelmezetten lehet. Ha istentiszteletet tartok vagy kórust vezetek, az egy egészen más állapot – kreatív állapotnak nevezném. Maximális koncentrátságot igényel, de ugyanakkor szabadság is van bennem. A kóruspróbákon úgy érzem, teljesen felszabadulok. Ott előjön bennem a temperamentumom is. Viszont semmiképpen nem törekszem arra, hogy hangerővel vívjak ki magamnak autoritást.

Az emberek nagy része csak azt tudja, hogy kassai vagy. Mondjál légy szíves pár szót magadról és teológiai tanulmányaidról.

Közvetlenül érettségi után felvételiztem a komáromi teológiára, ahová rögtön felvételt nyertem. Mindjárt az első év elején a senior rámosztotta az akkor még csak alakulóban lévő kórust. Amit a karvezetésről tudok – a budapesti kántorképzőn kívül – azt a teológia kórusában tanultam meg. A harmadik év után ösztöndíjat kaptam a Berni Egyetemen. Ezt az évfolyamot megismételtem Komáromban, mert a berni vizsgákat ugyan elismerték, de az eltérő tanterv miatt az évfolyamot mégis meg kellett ismételnem. Így voltam kétszer is negyedéves hallgató. A Gustav



Adolf Werken keresztül ösztöndíjat nyertem Lipcsébe, ahol a teológián kívül foglalkozhattam az egyházzenevel is. Lipcse után már nem

Komáromba mentem vissza, hanem átléptem Prágába. Ennek az volt a fő oka, hogy egyházunkban kevés az egy nyelvű üres gyülekezet, ahová lelkészt várnak. A most kibocsátandó lelkészek – teológusok – jó, ha tudnak szlovákul is. Amikor rájöttem, hogy a német teológiai nyelv jobban megy nekem, mint a szlovák, kicsit elszégyelltem magam. Sajnos még most sem vagyok azon a szinten a szlovák nyelvben, hogy szabadnak érzem magam benne. Az alkotás nyelve számomra továbbra is a magyar maradt. Ha azonban a prágai gyülekezetben két nyelven kéri a keresztelezési beszédet, már nem okoz olyan nagy gondot lefordítani szlovák nyelvre az előzőleg magyarul megírt beszédet.

Akkor ezek szerint teológiai tanulmányaid befejeztével visszakészültél Szlovákiába. A prágai gyülekezet, miután lelkésze ideiglenesen az USA-ba ment szolgálni, a gyülekezet lelkészeinek ajánlott Téged. Mennyiben szólt ez bele terveidbe?

Nagy meglepetés volt számomra. Ugyan akkor már harmadik éve jártam a gyülekezetbe, de eszembe sem jutott az a lehetőség, hogy valamikor én itt lelkész

leszek. Addig az én területem a gyülekezetben az énekkar volt. A gyülekezet hívását Isteni beavatkozásnak éreztem. Az elején fogalmam sem volt arról, hogy az iskola mellett hogyan fogom győzni a gyülekezetet és az énekkart, de eddig Isten adott mindenhez elég erőt és utána adott időt a pihenéshez is.

Hogy érzed magad gyülekezetünkben? Nem érzed magad túl fiatalnak a lelkészséghez?

Eddig is éreztem jópár ember részéről szimpátiát. Amióta a gyülekezet lelkésze lettem, azóta ez a szimpátia még fokozódott. Mivel ennek a gyülekezetnek olyan gondjai voltak – vannak, amilyenek egy hazai gyülekezetnek sem (megoldatlan jogi háttér stb.), képesekké kellett válnunk arra, hogy felmérjük lehetőségeinket és olyan megoldás felé induljunk el, amely a gyülekezet számára a legmegfelelőbb. A kérvény, amely most a Zsinati Tanács elé került, mindannyiunk munkája. Vonzanak a kihívások. Otthonról azt hoztam magammal, hogy amit jónak látok, azért minden erőmmel küzdök. Így van ez a gyülekezetben is. A presbitériumban hihetetlen lendületet tapasztaltam, egymást lelkesítettük és biztattuk. Ez az egység és szeretet mind felülről jövő ajándék. Hogy túl fiatal vagyok ilyen kaliberű feladatok végig-asszisztálásához? Talán igen. A gyülekezetben számtalan ember rendelkezik sokkal gazdagabb élettapasztalatokkal, mint én. Ha valamivel nem tudok boldogulni, tudom, kihez kell fordulni tanácsért.

Ha az iskola és a gyülekezeti munka mellett marad egyáltalán szabad időd,

mire szoktad fordítani?

Ha már nagyon tele van a fejem gondolatokkal és úgy érzem, többet nem bírok befogadni, akkor jólesik csak merengeni. Ilyenkor szoktak összeállni egészszé a gondolatok. Néha tévénezés mellett kapcsolok ki. Szeretek gobelint varrni. Szeretek olyan könyveket olvasni, amelyek ugyan nem az iskolába keltenek, de sokat lehet belőlük tanulni. Most pl. olyan könyvet olvasok, amelyben hospiceben szolgáló nővérek vallanak saját tapasztalataikról. Egy család számára nagyon nehéz elfogadni azt, hogy szeretett családtagjuk elindult egy úton, amelyet nehéz megharcolni. Ezek a nővérek a fizikai fájdalmak enyhítésén kívül abban is segítenek, hogy a családtagok el tudják engedni kedvesüket. Egy lelkésznek szüksége van arra is, hogy ilyen nagyon nehéz dolgokról is legyen valami fogalma.

Zenész vagy, így Neked is föltehető a kérdés: „piano“ vagy „forte“?

Általában mezzopiano. Szükséghelyzetekben viszont forte. Nehezen tűröm a szemtelenséget és az igazságtalanságot – olyankor forte. Egyébként mezzopiano. De vicces – mert én nem tartom magam zenésznek. A kórusmunka az, amiben megtaláltam magam, de egyébként zeneszerető lelkész vagyok. Nem teljesen kontár, mivel elvégeztem a kántorképzőt, de semmiképpen sem profi (*széles mosoly*).

Köszönöm a riportot!

Igazán nincs mit! Én is köszönöm ezt a kellemes beszélgetést.

Dienes Kornélia

GYÜLEKEZETI ALKALMAK:



Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Nagypénteki Istentisztelet: 17. 00 órai kezdettel.

Bibliaóra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológián (Černá 9, Prága 1), az 5. emeleten vagy a kápolnában, vagy megegyezés szerint. **Következő rendkívüli próba: március 30-án.** (*korus@refnet.cz*)



A GYÜLEKEZETBEN TÖRTÉNT:

– Ft. Erdélyi Géza, Egyházunk püspöke **április 25-27-re** jelezte gyülekezetünk meglátogatását.

– A **Zsinati Tanács** 2008. március 8-án **megtárgyalta a gyülekezet indítványát.** Felkérte Básti Péter zsinati tanácsost, hogy a **prágai gyülekezet kérésének eleget téve vizsgálja meg az egyházi törvények módosításának jogi lehetőségét.** A törvénymódosító javaslat a következő tanácsülés elé lesz terjesztve, hogy a Zsinati Tanács a Zsinat elé terjeszthesse a javaslatot.

– A kórus hosszas fontolgatás után a

„**MILLE DO(re)MI**” nevet választotta.

A „mille domi” Prága „ezer tornyára” utal, míg a címben szereplő „re” szolmizációs hang, amely a csoport énekkar voltára, és az énektanításban használt magyar találmányra, a



Kodály módszerre utal. Megszületett a kórus logója is, amely a mellékelt ábrán látható.

– A gyülekezet énekkara **április 8-ra** tervezte be koncertjét. A megközelítőleg egy órás, „**Minden ember, minden nép**” címet viselő koncertnek a Prágai Magyar Kulturális Központ (PMKK) ad helyet. Kérjük a gyülekezeti tagokat, értesítsék erről az eseményről barátaikat, ismerőseiket. A bizonyágtételen túl ez az alkalom egyfajta nyitást is jelenthet a tágabb prágai magyarság felé.

BÖLCSESSÉG:

A templomba járástól senki nem lesz jó ember, mint ahogyan a garázsban állástól sem lesz senki Cadillac.

HUMORSAROK:

Petőfi sakkozik. Ellenfele lép:

– Huszár „F6”, SAKK...

Erre Petőfi:

– Szabadság, szerelem, „E2” kell nekem!...

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Simon János.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz